

Middelensituatie blijft spannend

Even leek het er op dat telers dit jaar een groot aantal gewasbeschermingsmiddelen zouden kwijtraken. Maar de vrijstellingen zijn overeind gebleven en ook de herbeoordeling van andere middelen ligt op schema. Omdat dit volgens de nieuwste criteria moet, blijft het echter spannend of alle middelen beschikbaar blijven.

Door: Egbert Jonkheer
Fotografie: Agrio

Leek het gejojo met middelen eindelijk voorbij, dit jaar was de onzekerheid over de toelatingen weer in alle hevigheid terug. Door een uitspraak van het College van Beroep voor het bedrijfsleven (Cbb) stonden in één klap honderden middelen op de tocht en leek ook de grond onder de ruim dertig nog actuele vrijstellingen weg te vallen. De Stichting Natuur en Milieu vond dat de middelen niet correct beoordeeld waren en kreeg gelijk van het Cbb: in de wet is niet duidelijk omschreven hoe de beoordeling moet plaatsvinden. Om de vrijstellingen te behouden, moesten deze middelen opnieuw worden beoordeeld volgens de jongste criteria.

Zo gezegd, zo gedaan. In augustus kon het ministerie van LNV alsnog het bericht uitdoen dat alle vrijstellingen overeind zijn gebleven. „De procedure heeft dus goed in elkaar gestoken”, stelt John Verhoeven vast. Hij is gewasbeschermingsspecialist bij LTO Nederland.

Verhoeven is blij met het resultaat, al had hij deze uitkomst ook wel verwacht. „Het is niet zo simpel dat wij een briefje inleveren met een lijstje: voor deze middelen willen wij graag een vrijstelling. We volgen een strenge en zorgvuldige procedure.”

Admire

LTO is inmiddels begonnen met het inventariseren van de knelpunten voor 2008. Hoewel de publicatie van het volledige overzicht nog tot december op zich laat wachten, ziet het er naar uit dat ook komend teeltseizoen de vrijstellingsregeling weer hard nodig is. Wel zit er een neerwaartse trend in het aantal vrijstellingen. Verhoeven: „Dat is ook de afspraak. We willen zoveel mogelijk naar een situatie met reguliere toelatingen. En mocht een kleine teelt in gevaar komen doordat een toelating voor een fabrikant niet interessant is, dan hebben we daarvoor het Fonds kleine toepassingen.”

Door veranderende regelgeving, op zowel Europees als nationaal niveau, loopt de reguliere toelating echter verre van vlot. Zo kon het gebeuren dat het insectenbestrijdingsmiddel Admire als traybehandeling in kool al twee jaar op de lijst met vrijstellingen staat en er ook voor komend seizoen nog geen zicht is op een reguliere toelating. Jolanda Wijsmuller van toelatingshouder Bayer Crop Science: „Er ligt inmiddels weer een nieuwe milieuvraag bij ons vanuit het College voor de Toelating van Bestrijdingsmiddelen (CTB), zodat we eerst weer aanvullende gegevens moeten aanleveren voordat de uitbreiding op het etiket kan.” Bayer is al sinds eind jaren negentig bezig met een reguliere toelating.

Of er komend seizoen een vrijstelling komt voor het middel is nog onduidelijk. Het middel Gaucho heeft inmiddels een reguliere toelating voor een zaadbehandeling, waardoor luizen in elk geval aan het begin van de koolteelt geen

kans meer krijgen. Maar omdat de bestrijding van witte vlieg wel erkend is als knelpunt, lijkt Admire alsnog onmisbaar. Uiteindelijk is het aan de Plantenziektkundige Dienst (PD) om te bepalen of dat inderdaad zo is.

Nieuwe wet

Intussen zijn de medewerkers van het CTB de hele zomervakantie doorgegaan met het beoordelen van honderden andere middelen die volgens de Stichting Natuur en Milieu 'illegaal' zijn. Het CTB heeft deze middelen in het verleden een administratieve verlenging gegeven zonder deze opnieuw te beoordelen. Zij gaf voorrang aan de middelen die als meest schadelijk te boek staan op basis van een prioriteitenlijst van actieve stoffen.

Het Cbb heeft echter geoordeeld dat dit niet op basis van actieve stof had mogen maar op basis van middel moet gebeuren. Alle middelen moeten aan de nieuwste Europese criteria getoetst worden. In de nieuwe gewasbeschermingswet, die op 1 oktober ingaat, is nu duidelijk vastgelegd hoe dat moet. De bedoeling is dan ook dat het CTB voor die datum haar beoordelingen klaar heeft. Het werk ligt op schema, meldt CTB-directeur Jan Boleij.

Of deze herbeoordelingen nieuwe knelpunten opleveren, is moeilijk te zeggen. LTO-man Verhoeven: „Wij houden dat nauwlettend in de gaten, want dat blijft spannend. Er hoeft maar een dossier niet helemaal volledig te zijn en de toepassing kan vervallen.”

Om problemen tijdig te signaleren, is dit jaar een expertgroep opgericht. Naast de coördinatoren effectief middelenpakket uit de verschillende sectoren zitten hierin vertegenwoordigers van LNV, PD, CTB en de brancheorganisaties Agrodiss (gewasbeschermingshandel) en Nefyto (agrochemische industrie). Behalve signaleren heeft de groep ook tot aak om te zoeken naar structurele oplossingen.